

Tato dohoda vstupuje v platnost ihned po podepsání. Byla sepsána ve dvou vyhotoveních, každé v českém a ruském jazyku. Obě znění mají stejnou platnost.

Z plné moci vlády
Československé republiky
úřadující ministr zahraničních
věcí, státní ministr
H. Ripka

Z plné moci vlády
Svazu sovětských
socialistických republik
mimořádný a zplnomocněný
velvyslanec SSSR u vlády
Republiky československé
V. Lebeděv

„Československo-sovětské vztahy v době Velké vlastenecké války 1941–1945“, dok. čís. 87. Praha 1960, s. 151–153. — „Cesta ke Květnu“. Praha 1965, dok. 20.

60

1944, máj 11. Londýn. — Intimát II. odboru čs. MNO so zprávami zo Slovenska, najmä o ustavení politického a vojenského vedenia odbojového hnutia a o predpokladanej forme okupácie Slovenska.

Tajné.

Na Slovensku definitívne ustanoveno politické a vojenské vedení. V čele vojenského vedení je Golian.

Evakuační akce v Bratislavě se setkala celkem s neúspěchem. Kromě úřadů evakuovány jen děti. Dospělí nechtějí Bratislavu opustit, mimo jiné z obavy, že by se do jejich opuštěných bytů nastěhovali Němci.

Vavro Šrobár je nyní pod policejním dohledem v Trenč. Teplicích. Je to důsledek jeho neopatrnosti, vám již známé.²

1. května byl povolán Tiso k Hitlerovi. Nebude vydáno komuniké.

Obsazení Slovenska. Neočekává se, že dojde k něčemu podobnému jako v Maďarsku, t. j. z jednoho dne na druhý. Obsazení se bude dít postupně. Zatím je obsazeno východní Slovensko až k Prešovu. (Civilní správa zůstala, ale Němci mají u ní styčné důstojníky v úřadech, poště a na železnicích. Platí to o okresním úřadě v Humenném. Stejně tak jsou němečtí styční důstojníci v Bratislavě na ministerstvu železnic, kde mají celé patro obsazené svými lidmi. Celá doprava je vlastně jimi řízena.

¹ Prípís bol určený predsedovi vlády, ministromi vnútra, št. ministromi v min. zahraničných vecí Ripkovi a náčelníkovi Štábu pre vybudovanie brannej moci gen. Miroslavovi. V sprievodnom liste čj. MNO 209 dův. — II. odbor 1944 sa hovorí: „Dovoluji sa Vám zaslati zprávu z 30. dubna, která mně došla přes neutrální zemi ze Slovenska.“

² Šrobárova indiskrétnosť a dôverčivosť bola notoricky známa. Zmieňoval sa o nej napr. posol zo Slovenska, ktorý doniesol koncom februára 1944 zprávy dr. J. Kopeckému: „Šrobár je príliš dôveryivý ke zcela neznámým lidem a nediskrétní. Příliš se o něm hovoří, takže mají o něho obavy. Přijal dokonce jistého ing. Hlávku, který je ve službě gestapa a který se Šrobárovi nabízel zprostředkovat zprávy do Čech.“ (AMZV Praha. Depеше došlé, 1944, čís. 581, Žen. 148, z 1. 3. 1944.)

Poslední obsáhlý soukromý vzkaz pana presidenta³ byl přijat na Slovensku u všech skupin se souhlasem. 195

Všechny vzkazy dopraveny do Čech.)⁴

SÚA Praha. Ch 37-92-5/206. *Koncept. Strojopisný priepis.*

61

1944, máj 12. [Slovensko.] — Zpráva styčného a zpravodajského dôstojníka kpt. J. Krátkeho o stave a rozvrstvení protifašistického odboja na Slovensku s požiadavkou vymenovať pplk. J. Goliana za veliteľa ilegálneho vojenského ústredia, zaslaná rádiotelegraficky čs. zpravodajskej službe v Londýne.

VI 051201/44

Ihned sdělte Vaše oficiální jmenování Goliana velitelem vojenského ústředí.¹ Dejte Špátovi rozkaz, aby dal ihned úvěr z Vašich jemu daných peněz Golianovi a Zdeně.

1. květen: Situace:

Vojenská: jednotka všech vojenských skupin pod vedením Goliana.

Politická: Komunisté — jednotni za ČSR.

Sociální demokraté — je jich malý počet, jednotni za Benešem.

Agrárníci — stále stranické a osobní rozpory. Šrobárovci (Bobrik) jsou pro centralizaci Praha—Beneš. Ursínyovci pro širší decentralizaci Slovenska v ČSR.

SÚA Praha. Ch 37-91-29/1. *Záznam dešifrovanej došlej depeše. Strojopis, originál.*

62

1944, máj 14. [Slovensko.] — Zprávy a informácie styčného a zpravodajského dôstojníka kpt. J. Krátkeho o infiltrácii nemeckých jednotiek na Slovensko, o stave slovenského protifašistického hnutia a otázkach rádiového spojenia, zaslané rádiotelegraficky čs. zpravodajskej službe v Londýne.

VI — 051403/44

Abych mohl vyloučit všechny závady technické a třenice u vysílačky, nařídte ihned Špátovi, Ignácovi a Otovi 32, že všechny vysílačky jsou podřízeny Zdeně. Jen tento je oprávněn jimi disponovat. Hned naříd, Slávo.

³ Šlo zřejmě o Benešovu odpověď na zprávu o vytvoření jednotného centra protifašistického hnutí na Slovensku (viz dokument čis. 54 z 29. 3. 1944).

⁴ Část zprávy označená (<) sa zachovala ako záznam dešifrovanej došlej depeše „Bgl 051115/44“.

To znamená, že bola odoslaná rádiotelegraficky zo Švajčiarska („major Karel“) 11. 5. 1944.

¹ Podľa záznamu vo zväzku odpisov depeší Londýn—Slovensko bola 14. 5. 1944 odoslaná rá-